

ΘΕΜΑ: Εκλογίκευση της νομοθετικής πολιτικής της Κυβέρνησης

1. Η εξειδίκευση και ιδίως η ιεράρχηση των βασικών κατευθύνσεων των προγραμματικών δηλώσεων της Κυβέρνησης επαναφέρει την προοπτική να καταρτισθεί ένα λεπτομερές σχέδιο εκλογίκευσης της νομοθετικής πολιτικής, με βάση την ιδέα του “τέστ” αξιολόγησης της σχετικής σημασίας των νομοθετικών πρωτοβουλιών σε κάθε περιοχή.

2. Σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο, που χαρακτηριζόταν από χρονική στενότητα και πολιτική κινητικότητα, η παρούσα φάση προσφέρεται περισσότερο για την εφαρμογή ενός τέτοιου εγχειρήματος ορθολογικού σχεδιασμού. Το “τέστ” αξιολόγησης των νομοθετικών πρωτοβουλιών έχει σοβαρές πιθανότητες πραγματικής απόδοσης, όταν εκτιμάται ότι, τουλάχιστον μεσοπρόθεσμα, η εξέλιξη των γενικότερων οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών συνθηκών θα παραμείνει προβλέψιμη.

3. Με το “τέστ” αξιολογούνται, στη βάση τεσσάρων σταθερών δεικτών, συγκεκριμένες κατευθύνσεις της νομοθετικής πολιτικής όπως παρατίθενται στις προγραμματικές δηλώσεις. Η επιλογή των δεικτών αυτών, η συγκριτική διαβάθμιση και η τελική επιβεβαίωση της καταλληλότητάς τους ήταν αποτέλεσμα ανάλογης εργασίας που δοκιμάστηκε στις προηγούμενες προγραμματικές. Οι δείκτες αφορούν κατά σειρά διαβάθμισης: α) την αποδοχή των προτεινόμενων επιλογών από τους πολίτες και το πολιτικό σύστημα, β) τις εκτιμώμενες οικονομικές επιπτώσεις τους, γ) την άμεση αναγκαιότητά τους και δ) τη συμβολή τους στη διαδικασία εκσυγχρονισμού της ελληνικής κοινωνίας.

4. Η αξιολόγηση γίνεται σε αντικείμενα νομοθετικών πρωτοβουλιών όσο το δυνατόν συγκεκριμένα. Η εφαρμογή της σε ευρύτερες περιοχές που περιγράφονται με γενικά χαρακτηριστικά δίνει αποτελέσματα αμφισβητήσιμα. Είναι αδιάφορο αν τα αντικείμενα της αξιολόγησης θα πρέπει να προωθηθούν με τυπικό νόμο ή με κανονιστική πράξη της διοίκησης, αφού εκείνο που “μετράται” είναι η ουσιαστική σημασία τους. Από τις πρόσφατες προγραμματικές δηλώσεις μπορούν έτσι να επιλεγούν ενδεικτικά τα εξής αντικείμενα: 1) προστασία από την αθέμιτη χρήση των προσωπικών δεδομένων, 2) δικαιώματα μεταναστών και αλλοδαπών, 3) δικαιώματα καθημερινής ζωής, 4) διαφάνεια στα ΜΜΕ, 5) ισότητα των φύλων, 6) αποκέντρωση - αυτοδιοίκηση, 7) συνήγορος του πολίτη, 8) σωφρονιστικό σύστημα, 9) διαφάνεια στα δημόσια έργα και τις προμήθειες του Δημοσίου, 10) αναθεώρηση του Συντάγματος, 11) εκσυγχρονισμός φορολογικού συστήματος, 12) νομοθεσία ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, 13) εκσυγχρονισμός ασφαλιστικού συστήματος,

14) μέτρα για την απασχόληση των νέων 15) μέτρα ενσωμάτωσης παλιννοστούντων, 16) νομοθεσία πρόνοιας για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, 17) μέτρα πρόληψης της εγκληματικότητας, 18) ανάπτυξη του ΕΣΥ, 19) οικιστική νομοθεσία, 20) Εθνικό Κτηματολόγιο, 21) μισθολόγιο στις Ένοπλες Δυνάμεις.

5. Η ομάδα των “βαθμολογητών” εμπειρογνομόνων δεν είναι απαραίτητα πολυάριθμη. Πάντως πρέπει να εξασφαλίζονται: α) η σχετική ομοιογένεια των μελών της και β) η προέλευσή τους από διαφορετικούς επιστημονικούς κλάδους, ώστε να αποφεύγονται απρόβλεπτες υποκειμενικές εκτιμήσεις (π.χ. λόγω έντονων διαφορών στην πληροφόρηση μεταξύ των μελών). Είναι σημαντικό να τονισθεί ότι το “τέστ” αυτό δεν έχει τον χαρακτήρα δημοσκοπήσης. Η επεξεργασία των αποτελεσμάτων - από την ίδια ομάδα ή από άλλους - δεν αποσκοπεί στην καταγραφή των απόψεων της κοινής γνώμης. Βασίζεται στην τεχνοκρατική γνώση ενός αντιπροσωπευτικού δείγματος εμπειρογνομόνων.

6. Τέλος, η εφαρμογή του εν λόγω “τέστ” είναι προτιμώτερο να επιχειρηθεί για διαστήματα μικρότερα της βουλευτικής περιόδου (π.χ. προγραμματισμός της νομοθετικής πολιτικής κατά βουλευτική σύνοδο). Ενδείκνυται επίσης η εφαρμογή του και κατά τομείς της κυβερνητικής δραστηριότητας (π.χ. κατά Υπουργείο). Αυτή μπορεί περαιτέρω να αποτελέσει και τη βάση για την συνεργασία του Πρωθυπουργού με τους Υπουργούς στις προγραμματισμένες επισκέψεις του πρώτου στα υπουργεία, αφού προσφέρει τη δυνατότητα κατάστρωσης ενός σαφούς και εύκολου στην παρακολούθηση χρονοδιαγράμματος για τη δράση των τελευταίων.

Αθήνα, 15 Οκτωβρίου 1996